



מן התלמוד

סדר מועד,
מסכת יומא, דף י"ט

דאמר רב הונא בריה דרב יהושע: הני כהני -
שלוחי דרהמנא ניהו. דאי אמרת שלוחי דידן
ניהו - מי איכא מידי דאנן לא מצינן למעבד
ושלוחי דידן מצו עבדי?

שלוחי - שליחים
מצינן - יכולים
דידן - שלנו

ח

הסבר: רב הונא, בנו של רב יהושע, אמר
שהכוהנים הם שליחי של הקדוש ברוך הוא,
כי אילו היו שליחים של עם ישראל - איך היו
יכולים לעשות דברים שישאלים לא יכולים
לעשות, כמו להקריב קורבנות?

על המפה

מירון

מירון הוא מושב דתי בגליל העליון,
שנקרא על שם העיר הקדומה מירון
ששכנה בסמוך בתקופת המשנה. הוא
הוקם בשנת 1949 על חורבות כפר ערבי
שנכבש במלחמת העצמאות. מייסדי
המושב היו חיילים שהשתתפו בשחרורו,
ועולים מרומניה והונגריה. כיום גרים
ביישוב כ-1,000 תושבים, המתפרנסים
בעיקר מחקלאות ותיירות. בחלקו הדרומי
של המושב נמצא קבר רבי שמעון בר
יוחאי, אליו מגיעים מבקרים רבים לאורך
השנה ובפרט בל"ג בעומר. כמו כן, ישנם
קברי תנאים ואמוראים נוספים בסביבת
המושב, וכן חורבה של בית כנסת עתיק.



בית הכנסת מושב מירון (Wikipedia, Ariel Palmon)

סדר מועד | מסכת יומא י"ד- כ'

פרשת אמור | י"ג- י"ט באייר (25 לאפריל- 1 למאי)

ק"ם בעומר שנה



דף י"ד: פרה אדומה



שלמה המלך היה האיש החכם ביותר בעולם,
ובכל זאת, אפילו הוא לא הצליח להבין את השעם
של דין אחד מהתורה - את השעם של דין פרה
אדומה. את הפרה האדומה שוחטים, אחר כך
שורפים, ואת האפר שנותר מהשרפה מערבבים
במים. המים הללו מכונים "מי חטאת" וכשמים
אותם על אדם טמא - הוא נהיה טהור. בכל זאת, אם אדם טהור נגע במים האלה,
הוא נטמא. איך אפשר להבין, שטמא שהמים נוגעים בו - נהיה טהור, וטהור שנוגע
במים - נהיה טמא? את זאת אפילו שלמה המלך החכם באדם לא הצליח להבין.

דף ט"ו: לשכת בית המוקד

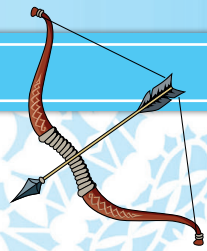
התלמוד מלמדנו על הלשכות שהיו בבית המקדש. הלשכות הם חדרים, שהשתמשו
בהם לצרכים שונים של בית המקדש. אחת הלשכות נקראה "לשכת בית המוקד".
"מוקד" הוא אש. בלשכה זו יקדה תמיד אש, והכוהנים היו מתחממים לחומה
של האש. מדוע היו הכוהנים צריכים להתחמם? מפני שבבית המקדש עבדו
הכוהנים יחפים, ולפעמים היו מתקררים, כי הלכו ללא נעלים. או-אז, היו נכנסים
ומתחממים בלשכת בית המוקד.

במינות לשכת בית המוקד היו חדרים קטנים, ובאחד החדרים הללו, גנזו את
אבני המזבח שהיוונים חיללו בימי בית המקדש השני. היוונים הקריבו על המזבח
קורבנות לעבודה זרה, ולכן, אחרי שהחשמונאים ניצחו את היוונים (חג החנוכה),
הם גנזו את המזבח הישן ובנו מזבח חדש.

דף ט"ז: המזבח החיצון

שני מזבחות היו בבית המקדש. האחד - הוא מזבח הזהב שהיה בתוך ההיכל, והשני
היה מזבח שנבנה בעזרה. העזרה היא חצר בית המקדש, ולכן המזבח שנבנה בעזרה
כונה "מזבח החיצון", כי הוא היה מחוץ להיכל בית המקדש.

הרמב"ם כותב בספר ה"ד החזקה, הלכות בית הבחירה, כי המזבח נבנה על ידי
שלמה המלך, בבית המקדש הראשון, במקום בו בנו קין והבל מזבח וגם אדם
הראשון הקריב עליו קורבנות. על מקום זה גם בנה אברהם אבינו עליו השלום
את המזבח לעקדת יצחק, ובמקום זה בנה נוח את "תיבת נוח".
הרמב"ם מוסיף, שאדם הראשון נברא מהעפר שבמקום המזבח.



מתפללים

לפניכם אירוע שעורר דיון סוער:

לקראת ל"ג בעומר חיפשו הילדים עצים וקרשים למדורה. בשכונה בה הם גרים כבר ניצב במשך תחושה ארוכה מאוד בית ישן ודי מוזנח, שבכלל לא ברור אם מישוה בכלל גר בו. בחצר הבית יש ערימות גדולות של חפצים ישנים, רהיטים שבורים, קרשים וכדומה. הילדים בשכונה התלבטו האם מותר להם להיכנס לחצר ולקחת משם עצים למדורה.

מצד שני:

זו עדיין חצר של מישוה אחר, בין האם הוא גר בה או לאו, וכל זמן שאין רשות מפורשת מבעל החצר להיכנס לחצר, אז עם כל הכבוד לחפצים הזרוקים ולקרשים שבחצר - אין זכות לאף אחד להיכנס לחצר, גם אם היא מאוד מוזנחת.



מצד אחד:

הקרשים והרהיטים הישנים זרוקים בחצר הזו כבר תקופה ארוכה מאוד, ובכלל לא ברור מי בעלי הבית הזה, והאם הוא מטפל בו. לכן אין בעיה להיכנס לחצר ולקחת משם קרשים ורהיטים ישנים.

א...מה?
פעתכם?



אם גם אתם נתקלתם בדילמה והתפללתם עליה אתם מוזמנים לשתף אותנו ואולי היא תתפרסם אצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli@medison.co.il תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים

★ | מן ההסטוריה

הילולת ל"ג בעומר

מדי שנה מתקיימת בל"ג בעומר הילולת רבי שמעון בר יוחאי ליד קברו במירון. עלייה לקברי הצדיקים במירון מוזכרת כבר במאה ה-11, והעלייה לקבר רשב"י מופיעה לראשונה בכתבי ר' חיים ויטאל במאה ה-16. לפי המסורת נחשב ל"ג בעומר ליום פטירתו של רשב"י, בו גילה לתלמידיו את סודות הקבלה, ולכן חוגגים ביום זה לכבודו. במשך הזמן התפתחו המנהגים הקשורים להילולה, כמו הדלקת מדורות ונרות, סעודות ותספורות "חלאקה" לילדים. כיום הילולת רשב"י היא אחד האירועים ההמוניים הגדולים ביותר, ומאות אלפי אנשים מגיעים למירון ומשתתפים בה מדי שנה.



ריקודים בחצר קבר הרשב"י, בוקר ל"ג בעומר תשע"ו (Wikipedia, Netanel h) (2016)



חד של מושג

מינהל החינוך הדתי
הפיקוח על הוראת תלמוד ותושבע"פ

תנאים ואמוראים

תנאים הוא כינויים של חכמי המשנה. משמעות המילה היא מלשון "לשנות", כלומר לשנן בעל פה את התורה. תקופת התנאים הסתיימה בסביבות שנת 200 לספירה, עם מותו של רבי יהודה הנשיא עורך המשנה. **אמוראים** הוא כינויים של חכמי הגמרא, שבאו אחרי התנאים. תקופת האמוראים הסתיימה בסביבות שנת 500 לספירה, עם מותם של רבינא ורב אשי.



מי אני?

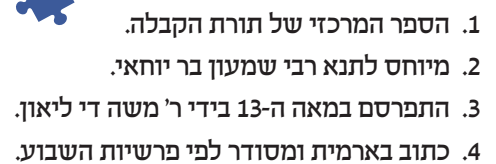
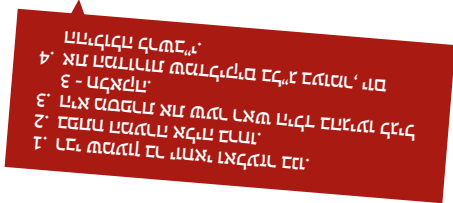
1. מגדולי הפוסקים האשכנזים.
2. חי בפולין במאה ה-16. שימש כרב הראשי לעיר קרקוב.
3. החל לכתוב חיבור הלכתי שכולל את כל ההלכות המעשיות, אבל הפסיק כאשר ראה שה"שולחן ערוך" כבר עשה זאת.
4. את פירושו כתב במקום זאת כהגהות על ה"שולחן ערוך", שנקראות "המפה".
5. חיבר ל"ג ספרים, ונפטר בל"ג בעומר.

א...א...א...
א...א...א...א...א...

4260	3930	3880	3828	3728	3408	3340	2934	2883	2448	2448	2238	1948	0	
495 חתימת התלמוד	רבי יהודה הנשיא	רבי עקיבא	חורבן ביהמ"ק ה-2	הלל הזקן	-352 הקמת ביהמ"ק ה-2	-422 חורבן ביהמ"ק ה-1 וגלות בבל	תוכנית ביהמ"ק ה-1	שלמה המלך	דוד המלך	מתן תורה	אפרים ומנשה	-1521 בניי במצרים	-1812 אברהם אבינו	-3760 בריאת העולם

היום

במסורת



4260

ימי
תקופת

סדר מועד | מַסְכַּת יומא, דְּפִים י"ז - כ'

ד"ר י"ז: משמרות הפוהנים בבית המקדש

אָבֵל, הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל שׁוֹנֶה מְכֹל הַכֹּהֲנִים. הִיְתָה לוֹ זְכוּת מִיּוֹחֶדֶת. בְּכָל פַּעַם שֶׁרָצָה, הוּא בָא לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ וְעָבַד בּוֹ.

לעומת זאת, תמיסת העולם הישראלית מדגישה דווקא את **קדושתם של החיים ואת החשיבות לקדשם ולרוממם**. על כן, אנשי הקודש של עם ישראל - הכהנים, מצווים להבדל מן המוות, וזאת בכדי לסמל כי עם ישראל מאמין בקדושתם של החיים עצמם ולא בברירה ובבידול מהם.

בַּיָּמִים שְׁלֹמֹנִי יוֹם הַכִּיפּוּרִים, זָקְנֵי הַסֵּנֶהֲדָרִין לָמְדוּ עִם הַכוֹהֵן הַגָּדוֹל אֶת הַהִלְכוֹת הַמִּיּוֹחֶדוֹת שֶׁל יוֹם הַכִּיפּוּרִים, הַתְּנוּבוֹת בַּפָּרֶשֶׁת אַחֲרֵי מוֹת בַּחוּמֶשׁ וַיִּקְרָא. בְּעֶרֶב יוֹם הַכִּיפּוּרִים עָמַד הַכוֹהֵן הַגָּדוֹל לִיד שַׁעַר נִקְנוֹר שְׁבָבִית הַמִּקְדָּשׁ, וְהַעֲבִירוּ לִפְנֵיו אֶת כָּל סוּגֵי הַקּוֹרְבָנוֹת שֶׁהוּא צָרִיךְ לְהִקְרִיב בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים. הַעֲבִירוּ לִפְנֵיו פְּרִים, אֵלִים וּכְבָּשִׂים, כְּדִי שִׁיתְּבוֹנֵן בָּהֶם וַיִּזְכּוֹר כִּיצַד צָרִיךְ לְהִקְרִיב אוֹתָם. בְּיוֹם הַכִּיפּוּרִים עֲצָמוּ, נָטַל הַכוֹהֵן הַגָּדוֹל קְטוֹרֶת מְלֹא חוֹמֶנָּי (חוֹפֶן - זוֹ כַּף הַיָּד), וְנִכְנַס לְקוֹדֶשׁ הַקּוֹדָשִׁים כְּדִי לְהִקְטִירָהּ. הַעֲבוּדָה שֶׁל חֲמִינֵת הַקְּטוֹרֶת, מְסֻבָּנֶת וְקִשָּׁה בְּיוֹתֵר, וְלָכֵן, בְּעֶרֶב יוֹם הַכִּיפּוּרִים, הָיוּ זָקְנֵי הַכוֹהֲנִים עוֹלִים עִם הַכוֹהֵן הַגָּדוֹל ל"לִשְׁכַּת בֵּית אֲבֹטִינִס", בָּהּ הָכִינוּ אֶת הַקְּטוֹרֶת, וּמְלַמְדִּים אוֹתוֹ כִּיצַד לַחֲפֹן אֶת הַקְּטוֹרֶת.

בְּזִמּוֹן שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ הַשְּׁנִי הָיָה קֵץ, הָיוּ מִשְׁפָּחוֹת אַחְדוֹת בָּעַם יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּקְרְאוּ "צְדוּקִים". ה"צְדוּקִים" אָמְרוּ: "אֲנַחְנוּ מוֹכְנִים לְקָיָם רַק אֶת מַה שֶּׁכָּתוּב בַּפְּסוּקִים שֶׁבַתוֹרָה, אֲבָל לֹא אֶת מַה שֶּׁמֹּשֶׁה רִבְּנוֹ אָמַר בַּעַל פֶּה לְבִנְיָ יִשְׂרָאֵל. לָכֵן, בְּעֶרֶב יוֹם הַכִּיּוּפּוּרִים הָיוּ אוֹמְרִים לָהֶן הַגָּדוֹל: "הִישָׁבַע שְׁתִּיכָנֵס לְקוֹדֶשׁ הַקּוֹדֶשִׁים בְּדִיק כְּמוֹ שֶׁצִּירָהּ לַעֲשׂוֹת לְפִי הַהִלְכוֹת שֶׁנִּמְסְרוּ לְמֹשֶׁה רִבְנוֹ בַּעַל פֶּה", כִּי תִשָּׁשׁוּ שְׂאוּלֵי הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל הוּא צְדוּקִי, וְהוּא לֹא יִנְהַג בְּקוֹדֶשׁ הַקּוֹדֶשִׁים כְּפִי שֶׁצִּירָהּ.

בְּתַמְלִילַת מוֹסָף שֶׁל יוֹם הַכִּיּוּרִים, אֲנִי אוֹמְרִים עִם הַחֵזָן אֶת "סֵדֶר הָעֲבוּדָה" שֶׁל הַכּוֹהֵן הַגָּדוֹל בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ בְּיוֹם הַכִּיּוּרִים. בֵּין הַשָּׂאָר הִיא הַכּוֹהֵן מְתוּדָה עַל הַחֻטָּאִים וְאוֹמֵר: "אֲנֵה ה', חֻטָּאתִי, עֲוִיתִי, פָּשַׁעְתִּי... כִּפֹּר נָא..." הַתְּלֻמוֹד מְסַפֵּר, שְׁפַעַם אַחַת הַכּוֹהֵן הַגָּדוֹל הַתּוֹדָה בְּקוֹל כַּה חֲזָק, עַד שֶׁאֲנָשִׁים שֶׁהָיוּ בָּעִיר יָרִיחוֹ, שָׁמְעוּ אֶת קוֹלוֹ מִירוּשָׁלַיִם. עוֹד מְסַפֵּר הַתְּלֻמוֹד, עַל אָדָם נוֹסֵף שֶׁהָיָה לוֹ קוֹל חֲזָק בְּיוֹתֵר.

הָאִישׁ הַזֶּה הָיָה אַחֲרָיִי לְהַכְרִיז בְּכָל בּוֹקֵר בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ "עֲמִדוּ כוֹהֲנִים לְעִבְדוֹתֵיכֶם וְלִזְמִים לְדוֹכֵנֶם". כִּי קָמוּ הַכֹּהֲנִים מִזֵּדִי יוֹם כָּדִי לְעִבְדוֹת אֶת עֲבוֹדַת הַמִּקְדָּשׁ וְהַלְוִיִּים קָמוּ לְשִׁיר. פִּעַם אַחַת, הִמְלִךְ אֲגָרִיפַס הָיָה בְּמָקוֹם רְחוֹק מִבֵּית הַמִּקְדָּשׁ, וּלְפָנָיו שָׁמַע קוֹל עֲצוֹם מִמֶּרְחָק: "עֲמִדוּ כוֹהֲנִים לְעִבְדוֹתֵיכֶם". הִמְלִךְ אֲגָרִיפַס הַתְּפִיעַל כָּל כֶּךָ מִשּׁוֹלוֹ הַחֹזֶק, וְהוּא שָׁלַח לוֹ מִתְנֻנּוֹת רַבּוֹת.

**מצאו במפגש שני שמות דומים
ששניהם נשמעים כמו שמות יווניים
בשניהם אותו מספר אותיות
והראשונות והאחרונות בשניהם זהות,
אבל האחד מזכיר בוטנים
ואילו השני דומה לאגרופים.**



						.1
						.2

(ԱՌՈՒՇԸ: ՆՄԼԵԳ - ՆՇՈՒՇՈՒ)

1. איזה אבנים היו גנוזות בלשכה בבית המקדש?
2. היכן נברא אדם הראשון?
3. מה השביעו את הכוהן הגדול בערב יום כיפור?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכותי. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עולן עד השעה 14:00, למייל talmudhagrala@medison.co.il או לצייץ את מס' העולן עליו אתם עונים.*

